

Udskriftsdato: 19. december 2025

VEJ nr 58 af 02/07/2012 (Historisk)

Vejledning om ministeriers behandling af sager vedrørende Grønland

Ministerium: Statsministeriet

Journalnummer: Statsmin., j.nr. 7012-0001

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 9001 af 02/01/2023

Vejledning om ministeriers behandling af sager vedrørende Grønland

Vejledningens indhold

1. Den grønlandske selvstyreordning
2. Inddragelse af Statsministeriet
3. Behandling af forslag til love og udkast til administrative forskrifter i forhold til Grønland
4. Behandling af folkeretlige aftaler mv. i forhold til Grønland
5. Grønlandsk Lovregister
6. Rigsombudsmanden i Grønland
7. Besøg og rejser
8. Andre oplysninger
9. Bortfald af tidligere vejledning

1. Den grønlandske selvstyreordning

1.1. Grundlaget for *den grønlandske selvstyreordning* er lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre (selvstyreloven), der trådte i kraft den 21. juni 2009. Selvstyreordningen afløste hjemmestyreordningen, der blev etableret i 1979. Det fremgår af præamblen til selvstyreloven, at i erkendelse af, at det grønlandske folk er et folk i henhold til folkeretten med ret til selvbestemmelse, bygger loven på et ønske om at fremme ligeværdighed og gensidig respekt i partnerskabet mellem Danmark og Grønland. Loven bygger i overensstemmelse hermed på en overenskomst mellem Naalakkersuisut og den danske regering som ligeværdige parter.

Selvstyremyndighederne består af en folkevalgt forsamling, *Inatsisartut* (Landstinget), og af en forvaltning, der ledes af *Naalakkersuisut* (landsstyret). Lederen af Naalakkersuisut benævnes *formand for Naalakkersuisut* (landsstyreformand), og de øvrige medlemmer benævnes *medlemmer af Naalakkersuisut* (landsstyremedlemmer). De nærmere regler for Inatsisartut og Naalakkersuisut fremgår af inatsisartutlov nr. 26. af 18. november 2010 om Inatsisartut og Naalakkersuisut.

1.2. Selvstyreloven sonderer i §§ 2-4 mellem sagsområder, der er *selvstyreanliggender* under selvstyremyndighedernes kompetence, og sagsområder, der er *rigsanliggender* under rigsmyndighedernes kompetence.

Når selvstyret overtager et sagsområde som selvstyreanliggende, betyder det, at selvstyremyndighederne får den *lovgivende og udøvende magt* inden for sagsområdet samt overtager *finansieringen* af området, jf. selvstyrelovens § 6, stk. 1. Samtidig ophører det danske *ministeransvar* på sagsområdet, jf. dog pkt. 1.6. På sagsområder, som tidligere er overtaget af hjemmestyret efter hjemmestyrelovens regler, har selvstyret nu den lovgivende og udøvende magt, uanset om sagsområdet er overtaget efter hjemmestyrelovens § 4 eller § 5. Som en konsekvens heraf er de tidligere bemyndigelseslove blevet ophævet samtidig med selvstyrelovens ikrafttræden.

Det fremgår af selvstyrelovens bilag, hvilke sagsområder der kan overtages af selvstyret. Det er efter selvstyrelovens § 2, stk. 1, selvstyret, der bestemmer, at et sagsområde, der fremgår af bilaget, skal overgå til selvstyret. Sagsområder, der fremgår af bilagets *liste I*, overgår til selvstyret på tidspunkter, der fastsættes af selvstyret. Sagsområder, der fremgår af bilagets *liste II*, overgår til selvstyret på tidspunkter, der fastsættes af selvstyret efter forhandling med rigsmyndighederne. I det omfang flere sagsområder står under samme punkt i bilaget, skal disse sagsområder overgå til selvstyret på samme tidspunkt, bortset fra enkelte sagsområder nævnt i selvstyrelovens § 2, stk. 3 (liste I, litra b, og liste II, nr. 15, 25 og 27).

Efter selvstyrelovens § 4 kan regeringen og Naalakkersuisut aftale, at sagsområder, der alene vedrører grønlandske anliggender, og som *ikke er nævnt i bilaget*, kan overtages af selvstyret. Dette gælder dog ikke, hvor hensynet til rigsfællesskabet eller særlige bestemmelser i grundloven bevirker, at sagsområdet må forblive hos rigsmyndighederne. Det fremgår af bemærkningerne til selvstyreloven, at statsforfatningen, statsborgerskab, Højesteret, udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik og valuta- og pengepolitik ikke kan overtages af selvstyret.

På Statsministeriets hjemmeside (www.stm.dk) findes en oversigt over, hvilke sagsområder selvstyret har overtaget efter hjemmestyreloven og selvstyreloven.

1.3. Med selvstyreloven er der indført en *ny økonomisk ordning*, som – udover at selvstyret overtager finansieringen af et sagsområde, når dette overtages – indebærer, at *statens tilskud til selvstyret* er fastsat i loven til 3,4 mia. kr. årligt (2009-pris- og lønniveau). Såfremt selvstyret får indtægter fra råstofaktiviteter, der overstiger 75 mio. kr. årligt, reduceres statens tilskud til selvstyret med et beløb, der svarer til halvdelen af de indtægter, som overstiger 75 mio. kr.

1.4. I selvstyreloven fastlægges det, at *det grønlandske sprog* er det officielle sprog i Grønland, jf. selvstyrelovens § 20. Dansk skal stadig kunne anvendes i offentlige anliggender, jf. landstingsloven om sagsbehandling i den offentlige forvaltning.

1.5. Selvstyreloven indeholder en bestemmelse om *Grønlands adgang til selvstændighed*. Bestemmelsen indebærer, at hvis det grønlandske folk træffer beslutning om selvstændighed, indledes der forhandlinger mellem regeringen og Naalakkersuisut om gennemførelse af selvstændighed for Grønland efter reglerne i selvstyrelovens § 21. Selvstændighed for Grønland indebærer, at Grønland overtager højhedsretten over Grønland.

1.6. Rigsmyndighederne har efter grundloven kompetencen til at indgå *folkeretlige forpligtelser* for hele riget og har ansvaret for *udenrigspolitikken* førelse.

Selvstyret er undergivet de *forpligtelser*, der følger af folkeretlige aftaler og andre internationale regler, som gælder for Grønland, og som til enhver tid er bindende for riget, jf. selvstyrelovens § 16, stk. 1.

Spørgsmål om selvstyrets overholdelse af folkeretlige forpligtelser på sagsområder, som er overtaget, hører under ministeriet, som har ansvaret på det pågældende sagsområde i Danmark, jf. pkt. 2.1.

1.7. Selvstyreloven indeholder i kapitel 4 en *fuldmagtsordning*, som indebærer, at Naalakkersuisut med fremmede stater og internationale organisationer på rigets vegne kan *forhandle og indgå folkeretlige aftaler*, som alene vedrører Grønland og fuldt ud angår overtagne områder. Ordningen omfatter ikke folkeretlige aftaler, som berører forsvars- og sikkerhedspolitikken, samt folkeretlige aftaler, som skal gælde for Danmark, eller som forhandles inden for en mellemfolkelig organisation, hvoraf Kongeriget Danmark er medlem. Naalakkersuisut og Færøernes landsstyre kan beslutte at handle i forening ved folkeretlige aftaler, som vedrører både Grønland og Færøerne, når de øvrige betingelser er opfyldt.

Fuldmagtsordningen giver endvidere mulighed for, at Grønland kan *søge medlemskab af internationale organisationer*, der åbner adgang for medlemskab af andre enheder end stater og sammenslutninger af stater (typisk associeret medlemskab), hvor dette er foreneligt med Grønlands forfatningsmæssige status. Regeringen kan efter anmodning fra Naalakkersuisut beslutte at indgive eller støtte sådanne ansøgninger.

Regeringens og Folketingets *forfatningsmæssige ansvar og beføjelser* på det udenrigspolitiske område efter grundlovens § 19 begrænses ikke af selvstyrelovens bestemmelser om fuldmagtsordningen, jf. selvstyrelovens § 11, stk. 3.

Udenrigsministeriet har udstedt retningslinjer for *samarbejdet* mellem regeringen og Naalakkersuisut om fuldmagtsordningen. Retningslinjerne findes på Statsministeriets hjemmeside (www.stm.dk).

For folkeretlige aftaler, der ikke falder ind under fuldmagtsordningen, og som således *indgås af regeringen*, indeholder selvstyreloven regler for *inddragelsen af selvstyret*. Se nærmere herom i pkt. 4.

1.8. Selvstyreloven giver mulighed for, at repræsentanter for Naalakkersuisut kan ansættes på *Kongeriget Danmarks udenrigsrepræsentationer* til at varetage grønlandske interesser inden for sagsområder, som fuldt ud er overtaget af selvstyret, jf. selvstyrelovens § 15.

2. Inddragelse af Statsministeriet

2.1. Den grønlandske selvstyreordning hører under Statsministeriets ressort. De enkelte ministerier varetager sager vedrørende Grønland på områder, der svarer til deres danske ressortområde, herunder sager på områder, som er overtaget af selvstyret.

2.2. I følgende sager skal ministeriet indhente *Statsministeriets udtalelse*:

- a) Sager om Grønland, som rejser spørgsmål i relation til *den grønlandske selvstyreordning*, eller som er af *væsentlig økonomisk eller politisk betydning*.
- b) Sager om selvstyrets *overtagelse af sagsområder*.
- c) Alle udkast til regeringens *forslag til love*, uanset lovforslagets territoriale gyldighedsområde, jf. § 25 i Statsministeriets cirkulære nr. 159 af 16. september 1998.

Hvor ovennævnte sager forelægges for selvstyret, skal Statsministeriets udtalelse indhentes *inden* forelæggelsen for selvstyret. Forslag til love, som ikke skal gælde direkte for Grønland, men som har anordningshjemmel, jf. pkt. 3.1, kan dog sendes til Statsministeriet og selvstyret på samme tid, eventuelt som led i en generel høring, medmindre lovforslaget er omfattet af litra a.

2.3. Statsministeriet *rådgiver* ministerierne i spørgsmål i relation til den grønlandske selvstyreordning.

3. Behandling af forslag til love og udkast til administrative forskrifter i forhold til Grønland

3.1. Ved udarbejdelsen af forslag til hovedlove og forslag til ændringslove skal ministeriet være opmærksom på den pågældende lovs territoriale gyldighedsområde. Hvis en lov *ikke skal gælde for Grønland*, f.eks. fordi der er tale om lovgivning på et område, der er overtaget af selvstyret, bør det udtrykkeligt anføres i loven, at den ikke gælder for Grønland (territorialbestemmelse).

Skal en lov *gælde direkte både for Danmark og Grønland* (og eventuelt Færøerne), skal loven ikke indeholde en territorialbestemmelse (medmindre noget særligt skal gælde for Færøerne). Ministeriet bør være opmærksom på, at hvis en lov skal gælde direkte både for Danmark og Grønland, vil lovforslaget skulle behandles i Inatsisartut, jf. pkt. 3.3, hvilket kan få væsentlig betydning for den tid, der må påregnes til at gennemføre loven. Det samme er tilfældet for eventuelle efterfølgende forslag til ændringslove, der skal gælde direkte for Grønland.

Skal loven kunne *gennemføres for Grønland med ændringer* i forhold til den danske ordning, skal der etableres en *anordningshjemmel*, og territorialbestemmelsen udformes således: »Loven gælder ikke for Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.« De ændringer, der kan foretages inden for rammerne af anordningshjemlen, skal være begrundet i forhold i Grønland, som adskiller sig fra forholdene i Danmark. Rækkevidden af bemyndigelsen må i øvrigt fastlægges ved fortolkning i det enkelte tilfælde. Der henvises til Justitsministeriets skrivelse nr. 9663 af 3. november 2011 om lovtekniske emner og Justitsministeriets vejledning nr. 153 af 22. december 1987 om udarbejdelse af administrative forskrifter, pkt. 130, som kan findes på Retsinformation (www.retsinformation.dk). Det påhviler ministeriet snarest efter lovens gennemførelse at forelægge spørgsmålet om lovens ikrafttræden for Grønland for selvstyret samt at udarbejde et udkast til ikrafttrædelsesanordning, hvis loven skal sættes i kraft for Grønland. Ændres en lov, som er sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning, og skal ændringerne kunne sættes i kraft for Grønland, skal også ændringsloven indeholde en anordningshjemmel, idet hovedlovens anordningshjemmel ikke på ny kan anvendes, hvis den allerede har været anvendt til at sætte loven i kraft.

Afviger den ordning, man ønsker at etablere for Grønland, så meget fra loven, at ordningen ikke kan etableres inden for rammerne af en anordningshjemmel, eller er der i øvrigt behov for en særlig ordning for Grønland, bør der udarbejdes *en særlig lov for Grønland*.

Efter ikraftsættelsen af ændringslove, der sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning, bør det overvejes at udarbejde en bekendtgørelse af den kongelige anordning (*anordningsbekendtgørelse*), der sammenskriver den oprindelige hovedlov med senere ændringslove, som sat i kraft ved kongelig anordning. Ved ændringslove, der gælder direkte for Grønland, bør det tilsvarende overvejes at udarbejde en *lovbekendtgørelse*. Vurderingen af, om der bør udarbejdes anordningsbekendtgørelser og lovebekendtgørelser, skal ske efter de retningslinjer, der i Danmark gælder for, hvornår der bør udarbejdes lovebekendtgørelser. Anordningsbekendtgørelser og lovebekendtgørelser skal optages i Lovtidende A, jf. pkt. 3.5. Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets skrivelse nr. 9663 af 3. november 2011 om lovtekniske emner.

Grønland er ikke medlem af EU, og EU-retsakter gælder derfor ikke for Grønland. Skal indholdet af et *direktiv* have virkning for Grønland, kan dette ske ved, at den danske lovgivning, som inkorporerer direktivet i dansk ret, gøres gældende eller sættes i kraft for Grønland. Skal indholdet af en *forordning* have virkning for Grønland, kan dette ske ved, at der gennemføres en særlig lov for Grønland med samme indhold som forordningen.

Spørgsmål af *lovteknisk karakter* i forbindelse med udarbejdelse af love og administrative forskrifter, herunder kongelige anordninger, kan rettes til *Lovteknikkontoret* i Justitsministeriet.

3.2. *Regeringens forslag til love*, der helt eller delvist territorielt omfatter eller vil kunne sættes i kraft for Grønland, skal fremsendes til selvstyret *til udtalelse* inden fremsættelsen for Folketinget, jf. selvstyrelovens § 17, stk. 1.

Tilsvarende skal udkast til *administrative forskrifter*, der skal gælde for Grønland, herunder udkast til *kongelige anordninger* om ikrafttræden af love for Grønland, fremsendes til selvstyret *til udtalelse* inden udstedelsen, jf. selvstyrelovens § 18, stk. 1.

Inden udkast til administrative forskrifter fremsendes til selvstyret, skal ministeriet vurdere, om sagen skal forelægges for Statsministeriet efter pkt. 2.2. Udkast til lovforslag skal altid forelægges Statsministeriet, jf. pkt. 2.2, litra c. Ministeriets fremsendelse til selvstyret bør foregå gennem – eller med samtidig orientering af – Rigsombudsmanden i Grønland, jf. pkt. 6.2.

3.3. Indeholder lovforslaget eller den administrative forskrift bestemmelser, som *udelukkende gælder* for Grønland eller har *særlig betydning* for Grønland, afventer ministeriet selvstyrets udtalelse inden fremsættelsen for Folketinget eller udstedelsen jf. selvstyrelovens § 17, stk. 2, og § 18, stk. 2. Ministeriet kan i sådanne tilfælde fastsætte en *frist* for selvstyrets udtalelse, jf. selvstyrelovens § 17, stk. 3, og § 18, stk. 3. Det forudsættes, at fristen fastsættes så lang, som forholdet i det konkrete tilfælde tillader.

Ved fastsættelse af en frist bør der tages hensyn til, at forslag til love, som skal gælde direkte for Grønland, og udkast til kongelige anordninger om ikrafttræden af love for Grønland, efter Inatsisartuts forretningsorden skal *behandles af Inatsisartut*, og at oversættelse af sagens dokumenter til grønlandsk skal finde sted, inden sagen behandles i Inatsisartut. Det bemærkes, at det efter praksis er rigsmyndighederne, der forestår denne oversættelse. Tidspunkterne for Inatsisartuts samlinger er omtalt i pkt. 8.1. Oversættelse til grønlandsk er omtalt i pkt. 6.3. Derudover bør der tages hensyn til, at Naalakkersuisut ofte vil have et behov for at sende lovforslaget eller anordningsudkastet i høring hos relevante parter i Grønland inden forelæggelsen for Inatsisartut.

Når selvstyrets udtalelse foreligger vedrørende retsforskrifter, der skal gælde for Grønland, bør ministeriet gennemføre *den videre proces* i forhold til vedtagelsen eller udstedelsen af retsforskriften hurtigst muligt.

3.4. For at lette og fremskynde selvstyrets stillingtagen til lovforslag og administrative forskrifter bør disse, ved sagens forelæggelse for selvstyret, ledsages af et *resumé* over indholdet. I forhold til kongelige anordninger, som ikraftsætter love for Grønland, bør resuméet indeholde en beskrivelse af, hvor anordningen ændrer eller føjer til lovens bestemmelser, og bemærkningerne til lovforslaget bør vedlægges. I øvrigt bør ministeriet, hvis selvstyret fremsætter ønske herom, bistå med at udarbejde redegørelser, deltage i møder og lignende.

3.5. *Lovtidendeloven* gælder for danske retsforskrifter, herunder retsforskrifter der skal gælde for Grønland. Rigsmyndighedernes lovgivning, der skal gælde for Grønland, skal således optages i Lovtidende og er gældende i den form, som kundgøres i Lovtidende.

4. *Behandling af folkeretlige aftaler mv. i forhold til Grønland*

4.1. Ministeriet skal *underrette* Naalakkersuisut forud for, at der indledes *forhandlinger om folkeretlige aftaler*, som har *særlig betydning* for Grønland, jf. selvstyrelovens § 13, stk. 1, og pkt. 4.6, således at Naalakkersuisut får mulighed for at tilkendegive synspunkter, som ønskes inddraget i forhandlingerne. Af hensyn til Naalakkersuisuts forberedelser bør underretningen ske på et så tidligt tidspunkt som muligt.

4.2. *Folkeretlige aftaler*, som har *særlig betydning* for Grønland, skal, inden de indgås eller opsiges, forelægges Naalakkersuisut *til udtalelse*, jf. selvstyrelovens § 13, stk. 4.

Inden folkeretlige aftaler fremsendes til selvstyret, skal ministeriet vurdere, om sagen skal forelægges for Statsministeriet efter pkt. 2.2. Ministeriets fremsendelse til selvstyret bør foregå gennem – eller med samtidig orientering af – Rigsombudsmanden i Grønland, jf. pkt. 6.2.

Ministeriet kan fastsætte en *frist* for selvstyrets udtalelse vedrørende folkeretlige aftaler af særlig betydning for Grønland.

Ved fastsættelse af en frist bør der tages hensyn til, at spørgsmål om tiltrædelse af internationale traktater, aftaler mv. efter Inatsisartuts forretningsorden skal *behandles af Inatsisartut*, og at oversættelse af sagens dokumenter til grønlandsk skal finde sted, inden sagen behandles i Inatsisartut. Det bemærkes, at det efter praksis er rigsmyndighederne, der forestår denne oversættelse. Tidspunkterne for Inatsisartuts samlinger er omtalt i pkt. 8.1. Oversættelse til grønlandsk er omtalt i pkt. 6.3.

4.3. Finder ministeriet det nødvendigt at indgå en folkeretlig aftale, *uden at Naalakkersuisuts tilslutning foreligger*, sker dette i videst muligt omfang *uden virkning for Grønland*, jf. selvstyrelovens § 13, stk. 4, 2. pkt. Er en aftale indgået uden virkning for Grønland, påhviler det ministeriet snarest efter ratifikationen at indhente en udtalelse fra selvstyret om, hvorvidt aftalen skal have virkning for Grønland.

Normalt vil det være muligt at tiltræde folkeretlige aftaler med virkning alene for Danmark, således at selvstyret selv kan træffe beslutning om, hvorvidt den pågældende aftale ønskes anvendt i forhold til Grønland. I visse typer af folkeretlige aftaler – f.eks. vedrørende menneskerettigheder eller terrorismebe-kæmpelse – er det dog ikke muligt eller ønskeligt at tage forbehold eller begrænse en aftales territoriale anvendelsesområde.

Aftaler, hvor *Danmark og Grønland i fællesskab har været inddraget i forhandlingerne*, undertegnes af regeringen, i videst muligt omfang sammen med Naalakkersuisut, jf. selvstyrelovens § 13, stk. 3.

4.4. For at lette og fremskynde selvstyrets stillingtagen til folkeretlige aftaler bør disse, når sagen forelægges for selvstyret, ledsages af et *resumé* over indholdet. Resuméet bør tillige indeholde en beskrivelse af den betydning, gennemførelsen af aftalen forudses at få for dansk lovgivning. I øvrigt bør ministeriet, hvis selvstyret fremsætter ønske herom, bistå med at udarbejde redegørelser, deltage i møder og lignende.

4.5. Hvis der opstår spørgsmål i relation til Grønland i forbindelse med traktatindgåelse, bør disse forelægges for *Center for Juridisk Tjeneste* i Udenrigsministeriet. Udenrigsministeriet har i Vejledning vedrørende traktatindgåelse beskrevet forholdet til Grønland (og Færøerne). Vejledningen findes på Udenrigsministeriets hjemmeside (www.um.dk).

4.6. Det vil ofte være hensigtsmæssigt, at ministeriet etablerer et *samarbejde* med selvstyret om *internationale forhold*, herunder vedrørende kriterier for, hvornår en aftale skal anses for at have særlig betydning for Grønland, jf. pkt. 4.1, samt mere generelt vedrørende forhandlinger om internationale konventioner og rapporteringer under konventioner, der omfatter Grønland, samt møder i internationale fora, hvor der sker behandling af sager, der berører Grønland.

Endvidere bør der aftales en *procedure*, hvorefter ministeriet orienterer Naalakkersuisut om de ændringer i dansk lovgivning, som forudses gennemført som konsekvens af indgåede folkeretlige aftaler, der gælder for Grønland, samt en procedure for, hvorledes de grønlandske myndigheder orienterer rigsmyndighederne om de foranstaltninger, der er truffet til opfyldelse af internationale forpligtelser.

I sager i relation til EU, hvori Grønland har en væsentlig interesse, f.eks. inden for handels- og fiskeripolitik, inviteres Naalakkersuisut til at deltage i en drøftelse i det relevante *EU-specialudvalg*.

Se i øvrigt nærmere om selvstyrelovens fuldmagtsordning i pkt. 1.7.

5. Grønlandsk Lovregister

5.1. Statsministeriet udgiver løbende *Grønlandsk Lovregister* som elektronisk publikation. Lovregisteret indeholder en oversigt over de retsforskrifter, der gælder for Grønland, dvs. både dansk lovgivning og selvstyrelovgivning. Lovregisteret findes på Statsministeriets hjemmeside (www.stm.dk).

5.2. *Dansk lovgivning* for Grønland kundgjort efter den 1. januar 2008 kan findes på elektronisk Lovtidende (www.lovtidende.dk), mens dansk lovgivning kundgjort før denne dato kan findes i den trykte udgave af Lovtidende. Rigsombudsmandens oversættelser til grønlandsk af dansk lovgivning gældende for Grønland lægges løbende på Rigsombudsmandens hjemmeside. Det bemærkes, at dansk lovgivning for Grønland som udgangspunkt *ikke* kan findes på Retsinformation. *Selvstyrets lovgivning* kan findes på selvstyrets hjemmeside for lovgivning (www.lovgivning.gl).

6. Rigsombudsmanden i Grønland

6.1. *Rigsombudsmanden i Grønland* er en institution under Statsministeriet. Rigsombudsmanden fungerer som bindeled mellem rigsmyndighederne og selvstyret, bortset fra de områder hvor andre danske myndigheder er repræsenteret i Grønland (politi, retsvæsen, forsvar m.fl.).

Rigsombudsmanden holder danske myndigheder orienteret om udviklingen og forholdene i Grønland, bl.a. gennem *månedlige indberetninger*, og bistår danske myndigheder med at fremskaffe oplysninger om grønlandske forhold, herunder selvstyrets lovinitiativer. Såfremt ministeriet ønsker, at Rigsombudsmanden skal følge særlige områder, bistår Rigsombudsmanden hermed.

Rigsombudsmanden kan efter anmodning bistå selvstyret og andre grønlandske myndigheder m.fl. med at *fremskaffe oplysninger fra danske myndigheder*.

6.2. Rigsmyndighedernes *forelæggelse af sager for selvstyret* bør foregå gennem – eller med samtidig orientering af – Rigsombudsmanden med henblik på, at Rigsombudsmanden kan bistå og være orienteret om aktuelle sager hos rigsmyndighederne vedrørende Grønland.

6.3. Rigsombudsmanden yder efter anmodning bistand med *oversættelse til grønlandsk af retsforskrifter, korrespondance mv.*, jf. pkt. 3.3 og 4.2. Det anbefales at kontakte Rigsombudsmanden så tidligt som muligt med henblik på at afklare det tidsmæssige perspektiv på en oversættelsesopgave.

6.4. Rigsombudsmanden administrerer som overøvrighed væsentlige dele af den *familieretlige lovgivning* i Grønland. Rigsombudsmanden forestår endvidere *bevilling af fri proces*, tilladelser til transitophold på *Thule Air Base*, *afholdelse af valg* i Grønland til Folketinget samt *folkeafstemninger*, der bestemmes af Folketinget, og bistår ved *ministres rejser* og andre tjenstlige besøg i Grønland, jf. pkt. 7.1.

6.5. Rigsombudsmanden i Grønlands *adresse* er: Indaleeqqap Aqq. 3, postboks 1030, 3900 Nuuk. Telefon: +299 32 10 01. Telefax: +299 32 41 71. E-mailadresse: riomgr@gl.stm.dk. Hjemmesideadresse: www.rigsombudsmanden.gl.

7. Besøg og rejser

7.1. Ved *ministres rejser* til Grønland og ved *tjenstlige besøg* i Grønland, hvor besøget indebærer kontakt til grønlandske myndigheder, skal Rigsombudsmanden underrettes så tidligt som muligt. Rigsombudsmanden orienterer ministeren/ministeriet om relevante grønlandske forhold, giver almindelig bistand til ministeriet i forbindelse med rejsen og deltager efter behov i planlægningen af rejsen. Såfremt der fra selvstyrets side tages initiativ til et ministerbesøg i Grønland, skal ministeriet straks underrette Rigsombudsmanden herom. Statsministeriet skal inddrages, hvis besøg vedrører sager som omtalt under pkt. 2.2.

Tilsvarende gælder ved officielle *udenlandske* besøg i Grønland, herunder besøg i Grønland af medlemmer af det udenlandske diplomatiske korps i Danmark.

Udenrigsministeriet bør tillige underrettes om planlagte officielle udenlandske besøg i Grønland.

7.2. Ministeriet skal så tidligt som muligt *orientere selvstyret* om udenlandske ministres officielle besøg i Danmark, hvis besøget vedrører spørgsmål, som har særlig betydning for Grønland, med henblik på at muliggøre inddragelse af selvstyret.

Udenrigsministeriet og selvstyret har indgået en aftale om procedurerne i forbindelse med formanden for Naalakkersuisuts deltagelse i besøg i udlandet og statsbesøg i Danmark.

8. Andre oplysninger

8.1. *Inatsisartut* afholder som hovedregel to *samlinger* i løbet af året. Én samling i efteråret, der påbegyndes tredje fredag i september, og som normalt strækker sig over 6-8 uger, og én samling i foråret, der normalt strækker sig over 4-6 uger. Oplysninger om Inatsisartuts samlinger kan findes på Inatsisartuts hjemmeside (www.inatsisartut.gl). Det må påregnes, at sager, der skal behandles af Inatsisartut, skal sendes til selvstyret i meget god tid inden starten af den samling, hvor sagen skal behandles. Rigsombudsmanden i Grønland kan oplyse om frister i forbindelse med samlingerne.

8.2. *Finansministeriet (Moderniseringsstyrelsen)* har det overordnede ansvar for tjenestemand- og tjenestemandspensionslovgivningen samt de kollektive overenskomster og aftaler for det personale, rigsmyndighederne beskæftiger i Grønland, jf. skrivelse af 15. december 1988 fra Administrations- og Personaledepartementet til samtlige ministerier og styrelser.

8.3. *Grønlands Repræsentation i København* bistår med *oplysninger om Grønland*. Repræsentationens adresse er: Strandgade 91, 3. sal, 1401 København K. Telefon 32 83 38 00. Telefax 32 83 38 01. E-mailadresse: journal@ghsdk.dk. Hjemmesideadresse: www.ghsdk.dk.

Grønlands Selvstyres hjemmesideadresse er www.nanoq.gl.

9. Bortfald af tidligere vejledning

Denne vejledning erstatter Statsministeriets vejledning nr. 143 af 3. juli 2001 om behandling af sager vedrørende Grønland og om retningslinier for ministeriers og styrelses forhold til Grønland.

Statsministeriet, den 2. juli 2012

CHRISTIAN KETTEL THOMSEN

/ Søren Langelund Klit